

Dies Academicus a megújulás jegyében

Dies Academicust – akadémiai napot – tartottak az Evangélikus Hittudományi Egyetemen március 30-án, amelynek keretében az intézmény díszdoktorává avatták Paavo Kettunen finn teológusprofesszort. A reformációi emlékévkben az egyetemi nap témája a megújulás volt.

Moderátorként dr. Orosz Gábor Viktor, az egyetem docense, majd a Közel együttesnek, az Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE) zenekarának szolgálata köszöntötte az egybegyűlteket. Felsorolva a keresztény teológia prioritásait, dr. Szabó Lajos, az intézmény rektora a nap témája kapcsán az Istennel, egymással, önmagunkkal való megújulás fontosságára hívta fel a figyelmet. „A jólét és a jólét két különböző fogalom” – kezdte *Egészség és életmód; genetika és nevelés* című előadását Falus András akadémikus, a Semmelweis Egyetem professzora.

Folytatás az 5. oldalon ▶

A díszdoktorrá avatott Paavo Kettunen teológusprofesszor kezében az oklevél (jobbján Fabiny Tamás püspök, balján a tolmácsként közreműködő Joób Máté lelkész, mellette Szabó Lajos rektor)

Oratio oecumenica

Jézusunk! Ünneplő, hallelujázó tömeg köszöntött téged azon a virágvasárnapon Jeruzsálemben. Alázatos királyként, számárháton érkezél, hogy beteljesítsd, ami rád bízott. A hozsanzók még nem sejtették, hogy az utolsó földi utad ez, amely Jeruzsálemben vezetett. Ők éljeneztek, győzelmes Messiást láttak benned, földi reményeik megvalósítóját. De csupán néhány óra telt el, és ugyanaz a nép hamarosan a dicshimnuszok helyett gúnyolni kezdett, „feszítsd meg”-et kiáltott, és csalódása után már a következő győzelmes Messiást kezdte várni. Könyörülj rajtunk, hogy mi felismerhessük: te jöttél értünk, és egyedül benned van igazi örömünk, reménységünk.

Ezen a vasárnapon újra megérkezél hozzánk. Szelíden, alázatosan jöttél. Szeretnénk eléd lépni a csendben és hálát adni neked, hogy nem feledkezel meg rólunk, hanem szereteteddel, hűségeddel jössz hozzánk. Köszönjük, hogy hallhattuk szavadat, és öröm ébredt szívünkben. Köszönjük, hogy úgy tekinthetünk rád, mint aki a halálon győztes, egyetlen, igazi Messiás vagy. Nem földi, szűk látókörű reményeink beteljesítője, hanem életet hozó nagy Király.

Kérünk, add, hogy ezt mindig hinni, élni és hirdetni tudjuk. Segíts minket, hogy igazi örömet vigyünk a szomorkodóknak, bátoríthassuk a félelemben, csüggedésben élőket, szerethessük azokat is, akiket olyan nehéz szeretnünk. Áldj meg minket jelenléd életújító erejével.

Vigyázz, kérünk, vérvő földünk, ahol földi uralkodók, nagy hatalmú politikusok vívják ki maguknak népek, tömegek ünneplését vagy félelemben gyökerező tiszteletét. Hamis igazságokért folynak embertelen háborúk, ártatlanok szenvednek a gyűlölet mennyi kifinomult fegyverétől. Hozd el, kérünk, a te békességedet! Indíts minket, tanítványaidat, hogy a béke követi lehessünk ott, ahol élünk. Ámen.

Missziói nap az Északi és a Déli Egyházkerületben

Kegeibe fogadta az Úr az Északi Evangélikus Egyházkerület idei missziói napját, hiszen nyarat idéző melegben, szikrázó napsütésben gyülekeztek április 1-jén reggel a testvérek az aszódi evangélikus gimnáziumban. Aligha lehetett volna alkalmasabb helyet találni az eseménynek, mint ezt a vörös téglafalakkal kerített, lágy vonalú, ugyanakkor időtlen erőt sugárzó épületet, amelynek közösége szívesen fogadta be a találkozóra érkezett közel kilencszáz evangélikust.

A nap házigazdája Kármányi Eszter és Szöllősi István Sándor nyíregyházi iskolalelkészek voltak, akik – a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulója jegyében – Bóra Katalinnak, illetve Luther Mártonnak öltözve Richly Zsolt most készülő, Luther életét feldolgozó rajzfilmjének színpadképe előtt konferálták a programokat.

A megnyitón elsőként az aszódi iskola igazgatója, Roncz Béla köszöntötte a sportcsarnokot megtöltő, az alkalomra Luther-énekek közös éneklésével készülő egybegyűlteket. Lőrincz Csaba parókus lelkész a négyszáz éves

aszódi gyülekezet múltjáról és jelenéről beszélt. Elmondta, hogy az Úr kivételes kegyelmének élük meg, hogy a Galga völgyében az evangélikusok láthatják egymás harangtoronyait, hallják a szomszéd gyülekezet harangjának hangját, hiszen evangélikusként nem kisebbségben élhetnek ezen a tájon. Fábri György, az Északi Egyházkerület felügyelője köszönetet mondott Istennek azért, hogy ezen a napon erőt adhatunk egymásnak ahhoz, hogy tudatosan vállaljuk evangélikusságunkat, és ne legyünk kishitűek.

Folytatás a 2. oldalon ▶

Sem az időjárás, sem a rendezvény nem tréfálta meg április 1-jén a Déli Egyházkerület missziói napjának résztvevőit Bonyhádon, ahol a péntekihez hasonló verőfényes napsütés és minden elemében tartalmas program várta a Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégiumhoz seregülőket. Jószerével már a kilenc órától kezdődött közös éneklés alatt megtelt a központi helyszíneként szolgáló atlétikai csarnok, ahol a Győri Dávid vezette pestszentlőrinci Új Teremtés együttes, valamint a Soltvadkerti Kossuth Lajos Evangélikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Carmina Hungarica Orff zenekarának – vezetőjük dr. Fodor Katalin – jóvoltából kaphattak ízeletet az érkezők a nap témacímében olvasható „felszabadító örömhírből”.

Ötödik alkalommal adott helyszínt a Völgyesség fővárosa a déliek missziói napjának, s a kezdetek óta immár csaknem megduplázódott az előzetesen regisztráltak száma. Szerény becslések szerint is legalább másfél ezren töltötték meg múlt szombaton a bonyhádi intézményt, amelynek igazgatója, Andorka Gábor mellett házigazdaként Aradi András helyi esperes-lelkész köszöntötte az egybegyűlteket, közöttük az egy-

házkerület Bonyhádtól legtávolabb eső gyülekezeteiből érkezettek is.

A hivatalos megnyitó előtt szót kapott még a Szélerősa-előtalálkozót e hét végén szintén Bonyhádon lebonyolító mintegy kétszáz fős csoport egyik „atyja”, Pongrácz Máté kaposvári lelkipásztor is, aki jelezte: a fiatalok maguk is részt fognak venni a napot keretező istentiszteleteken.

Folytatás a 2. oldalon ▶

Virágvasárnap (Palmarum) – Ézs 50,1–10

Kérdésektől a felkiáltójelig

A VASÁRNAP IGÉJE

Hol vagytok? Miért nem válaszol nekem senki sem? Miért gondoljátok, hogy nem tudlak megmenteni benneteket? Kérdések sorjázna egymás után ebben az igeszakaszban. Felrázó hangok egy rezignált, reménytelenségbe fásult közösség számára.

Hol vagytok? Miért nem válaszolt senki, amikor szólítottalak benneteket? A száműzetés földjén, Babilonban bizony nehéz meghallani ezeket a kérdéseket. Még az is kétséges, hogy e kérdések magától Istentől erednek... Egyáltalán, hol van ő?

Az ókori Keleten széles körben elterjedt az a nézet, hogy csak az lehet erős nemzet, amelynek erős istene van. Ha az istenek hatalmi versenyében alulmarad egy istenség, elbukásával szűkszerűen együtt jár, hogy az őt tisztelő nép, közösség is „szégyenpadra” ül.

Izrael Istene pedig lényegében legyőzött. Júda földje a babiloniak kezére került. Jeruzsálemben romokban állt, így az istentisztelet, amely az örökkévaló Istennek a templomban való „jelenlétéhez” kötődött, lényegében megszűnt. Hol van most Isten? Talán ott maradt a jeruzsálemi templom romjai alatt?

Egy névtelen próféta kiált a reménytelenség, a fásultság pusztájába. Felhangzik a vigasztaló ige: Izrael Istenének hatalma nem tört meg! Ő az Élő: most is, itt is a teremtő és megváltó Úr – minden ellenkező látszat ellenére. Az a fogságtapasztalathoz kötődő, meglehetősen letargikus teológiai megközelítés, miszerint Isten gyenge, sőt legyőzött, hamis teológia! Izrael Istene nem áll versenyben semmiféle más istenséggel, és így soha nem is lehet a második, hanem mindig kizárólag az első, az egyetlen! Ez az Isten keresi, szölongatja, ébreszti

száműzött népét. Mert Izrael minden hűtlensége, vétke ellenére az Úr továbbra is kitart népe mellett. Nem veti el Izraelt végérvényesen. A próféta szerint az a tény, hogy Isten nem írt válólelet, és nincs adásvételi szerződés sem, amely rögzítené, hogy immár más úr tulajdonába került a népe, azt jelzi: Isten nem akar lemondani erről a kapcsolatáról. Ezért zendül föl kiáltása a pusztában, ezért szólal meg Isten igéje, élő szava. Az „ige” szó a magyar nyelvben két alapvető jelentéstartalommal bír: egyrészt a cselekvést, történést, létezését vagy állapotot kifejező szófajt értjük rajta, ugyanakkor Isten szavát is jelöli. Különös összecsengés ez, amelyből ezt az üzenetet hallhatjuk ki: Isten szava dinamikus, erővel telített ige, amely megmozdít, cselekvésre indít, hatással van arra, akit eléri. Az Ige valóságos „szóesemény”: olyan aktív történést, amely életet újító, új útra indító hatalom.

retet hatalmával élt: tanított, gyógyított, vigasztalt és szabadított. Alázatos szolgálóként vonult be a város kapuján, hogy kiszolgáltassa önmagát a földi hatalomnak. A keresztén kitért karja volt a megváltás jele: így mentette meg az embert, aki céltalanul, félelmek között és nyomorúságban él. Az utolsó „felkiáltójel” szava ez volt: „Elvégeztetett!” (Jn 19,30)

Mert végül nem vallott szégyent: az Élet Istene megsegítette őt, nem maradt gyalázatban. Az Atya szándéka célhoz ért vele. Halála életet hozott nekünk is. Ezért ma, itt, nekünk szól a hívás: „Aki köztetek féli az Urat, hallgasson szolgája szavára! Aki sötétségben jár, és nem ragyog rá fény, bizzon az Úr nevében, és támaszkodjon Istenére!”

■ VARGA GYÖNGYI

Imádkozzunk! Életünk Istene! Áldunk, hogy igaz szolgáló, Krisztus által kinyújtottad felénk karodat, és megmentettél minket. Ő alázatos királyként megmutatta nekünk hatalmatát és szabaddításodat. Légy közel hozzánk igédél, hogy megértsük és hittel fogadjuk szeretetedet és irgalmadat. Ámen.

Missziói nap az Északi és a Déli Egyházkerületben

Nem szégyellték az evangéliumot!

► Folytatás az 1. oldalról

A megnyitó keretében a gimnázium diákjai mártíriumjátékot adtak elő, amely abban az időben játszódott, amikor „akinek Bibliája volt, annak hallálal kellett lakolnia”.

Korányi András, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektorhelyetese igehirdetésében a missziói nap mottójául választott ígéről – „Nem szégyellem az evangéliumot” (Róm 1,16) – beszélt. Úgy fogalmazott: a ró-mabelieknek írt levél igazi csodatevő könyv, hiszen ez a szöveg indította el az Istenhez vezető úton Augustinust; ez adott erőt Luther Mártonnak a reformáció küzdelmeihez; ez a könyv szolgált támaszul John Wesley egyház-építéséhez; és ez a szöveg volt a fundamentum Karl Barth új teológiájához.

A megnyitót követően a missziói nap résztvevői változatos témák köré szervezett beszélgetéseken vehettek részt. A teljesség igénye nélkül emelünk ki néhányat közülük. Klasszikus, ugyanakkor igen magas színvonalú bibliaórát tartott a lelki elmélyülésre vágyóknak az esemény mottójául választott ígéről egyházunk két nagy tudású nyugalmazott lel-

késze, Balicza Iván és Zászkaliczky Pál. Interaktív együtt gondolkodásra hívták a testvéreket a Rachel Eskesen lelkész nő vezetésével hazánkban szolgáló amerikai evangélikusok, akik – egyebek mellett – arról is beszéltek, hogy Isten hívásának engedelmességre miért vállalták a magyarországi szolgálatot, amelyet gyülekezetekben, gyermek- és szociális ellátó intézményekben folytatnak. Egy másik szekcióban Bence Imre esperes a gyülekezetépítésről beszélgetett a testvérekkel. A budavári gyülekezet igazgató lelkésze úgy fogalmazott: fontos, hogy támogassuk az alakuló, formálódó gyülekezeteket, de talán még ennél is fontosabb, hogy tudatos közösségi munkával támogassuk azokat a működő, régi gyülekezeteket, melyek – példájukkal, illetve hitébresztő tevékenységükkel – valóban képesek lehetnek az eredményes missziós tevékenységre.

A szekciókban folyó beszélgetéseket teológushallgatók segítették. Fabiny Tamás, az északi kerület püspöke ezzel kapcsolatban elmondta: különösen fontosnak tartja, hogy a pályájukra készülő teológushallgatók mihamarabb belekóstolhassanak a „terepmunkába”,

hiszen így a gyakorlatban is megvalósulni láthatják azt, amit a teológia előadóiban hallgatnak.

Délután a sportszarnokban folytatódott a program. Lóczy Tibor lelkészi munkatárs megragadó őszinteséggel beszélt arról, miféle nehézségekkel kell megküzdeniük a szlovákságban mindinkább feloldódó felvidéki magyar evangélikusok között – Szeverényi János országos missziói lelkészünk támogatásával – végzett missziói munka során. Azt mondta, hogy azért is különösen fontos ez a munka, mert a Felvidéken Isten nélkül aligha lehet megmaradni magyarnak. Az idei missziói nap offertóriumát ennek a szolgálatnak a támogatására ajánlotta fel az egyházkerület.

A Fabiny Tamás püspök által moderált pódiumbeszélgetésben különböző hivatások képviselői beszéltek arról, miként mutatkozik meg mindennapi munkájukban a cselekvő Isten. Deme János vegyész mérnök arról szökölt, hogy egyedül Istenbe vetett hite segítette abban, hogy képes volt szembenézni az őt fiatalon megtámadó halálos kórral. Az orvosok erőfeszítései pedig önma-

FOTO: BALICZA MÁTE

gukban aligha mentették volna meg őt, ha a küzdelem és a gyógyulás során nem az Igére támaszkodik – jelentette ki. Frenyó Anna külföldön élő újságíró ezt a gondolatot vitte tovább, s a családjában előfordult esettel igazolta, hogy az erős hit és a keresztyény közösségre való támaszkodás mennyire fontos akkor, amikor súlyos betegséggel kell megküzdeni. Badin Ádám felvidéki előadóművészről megtudhatták az egybegyűlteket: idegen nyelvi környezetben, sokszor a többségi társadalom kulturális és identitástörékvéseinek szelével szemben haladva is lehet sike-

reket elérni, ha a mindennapi küzdelmek során Isten igéjéből merítünk erőt. Simon Eszter irodavezető pedig arra mutatott rá, hogy egy látszólag lélektelen, hivatali jellegű munkát is lehet szeretettel, emberséggel, empátiával végezni, ha a keresztyény etikára támaszkodva irányítjuk beosztottainkat.

Az aszói missziói napot záró úrvacsorai istentiszteleten dr. Cserhátné Szabó Izabella püspökhelyettes, Novotny Dániel aszói iskolalelkész és Lőrincz Csaba helyi parókus lelkész szökölt.

■ ILLISZ L. LÁSZLÓ

Déli örömhíradás

KISS TAMÁS FELVÉTELE

► Folytatás az 1. oldalról

A nyitóáhitat igehirdetője az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora, dr. Szabó Lajos volt, aki – Lukács evangéliumából választott textus (Lk 24,1–7) alapján – ifjonti dinamizmussal serkentette gondolkodásra hallgatóságát („Mit keresünk itt a missziói napon?”), kérdéseivel mintegy megelőlegezve a húsvét húsba vágó kérdéseit. „Szabadítsuk fel magunkat az ünnepre!” – szökölt már az igehirdetés legelején a bátorítás, és a krónikás úgy tapasztalta, hogy ez a résztvevők többségének ezen a déli missziói napon is maradéktalanul sikerült.

Az egyházkerület püspöke, Gáncs Péter hetilapunk olvasói számára már közelebről is megismert vendéget köszönthetett Várszegi Asztrik személyében, hiszen a pannonthalmi bencés főapáttal ez év március 19-i magazinszámunkban közöltünk hosszabb interjút. Kettejük disputája szívet melengetően

erősíthette a reménységet abban, hogy felekezeteink teológiai nézetkülönbségei – Várszegi Asztriknak az úrvacsorai közösséggel kapcsolatos szavait idézve – „még Krisztus Urunk visszatérése előtt rendeződhetnek”.

Mosolyt fakaszthat, ha megjegyezzük, hogy idén is az ebédszünet volt a missziói nap egyik legfontosabb programja, ám az egyházkerület biztosította elemőzsia elfogyasztása közben kapcsolódhatott közösséggé még inkább a gyülekezet, amelynek tagjai közül egyre többen üdvözölhették ismerősként egymást a bonyhádi gimnázium tágas kertudvarán.

Jól bevált gyakorlat szerint szekcióülésekkel folytatódott a délután. Dr. Szabó Lajossal a kollégium alsorsori ebédlőjében lehetett boncolgatni a nyitóáhitat gondolatait. Az atlétikai csarnok kistermében Radosné Lengyel Anna kerületi felügyelő beszélgetett vendég-

vel, Hernády Zsolt történésszel, míg a kollégium dísztermében a hazájából menekülni kényszerült és nemrég magyar állampolgárságot kapott Yasmen Canadey érzékeltette a keresztyények helyzetét az iszlám többségű Pakisztánban. (Erről a Kötőszó blogon bővebben is tudósít egy kitűnő írás. – TPK)

A rajzteremben a Luther-rajzfilm volt „műsor” (elemzésében Szabóné Mátrai Marianna, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Gyakorlati Intézetének vezetője és Birkás-Sztróka Edit, a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium tanára segítette). Műsorfüzetben kívül, de programba vétetett egy Istenes Gárdonyi elnevezésű szekció is, amelyben az író dédunokája, Keller Péter beszökölt Gárdonyi Géza elkötelezett Krisztus-hitéről.

A kollégium földszinti ebédlőjében Gáncs Péter és az egyházkerület missziói felelőse, a nap egészét mode-

A Déli Evangélikus Egyházkerület 2017. évi díjazottjai

Tessedik Sámuel-díj

Az év lelkésze:

SOLYMÁR PÉTER
(Újpesti Evangélikus Egyházközség)

Az év pedagógusa:

LAKATOSNÉ HACHBOLD ÉVA
óvodavezető (Soltvadkert)

Az év diakónusa:

HERKELY JÁNOSNÉ MELINDA
vezető ápolónő
(Sarepta Budai Evangélikus Szeretotthon)

Ordass Lajos-émlékplakett

ID. PINTÉR KÁROLY ny. lelkész (Budapest)

Prónay Sándor-émlékplakett

CSELOVSZKI JENŐ MIHÁLY nyugalmazott iskolaigazgató (Pestszentlőrinc)

Hűségérmesek

FONT GYÖRGY (Bócsa),
HAJDÚ JÁNOSNÉ (Kondoros),
KRAUSZ MÁRTON (Györköny),
NÁNÁSI JÓZSEF (Pestszentlőrinc),
SCHNETTERNÉ LÓCZI ILONA (Tótkomlós)

Az idei missziói napon kereken félmillió forintnyi offertórium gyűlt össze, melynek teljes összegét a pécsi Kék Elefánt Evangélikus Óvoda támogatására ajánlották fel a szervezők.

ráló Deák László kispesti lelképásztor faggatta az érdeklődőket arról, hogy miként segíthetjük új gyülekezetek születését.

Mindeközben az atlétikai csarnok pódiumán a szarvasi Szivárvány színjátzó tehetségműhely mutatta be nagy sikerrel Luther című saját zenés játékát. De nem csak ez az üdítően bájos előadás győzhetett meg többeket arról, hogy a missziói napra gyermekeket is érdemes hozni, hiszen a szervezők a legkisebbek számára is mindig gondoskodnak felügyeletről. Ami pedig a kiállított látni-valókat illeti, idén az egyházkerület fotópályázatára beérkezett képekből lehetett megtekinteni bő válogatást, Murad Sharifi afgán menekült festményeit pedig meg is lehetett vásárolni.

A déli kerületben a jelenlegi egyházvezetés rendszeresítette, hogy ünnepélyes keretek között a missziói napon nyújtanak át különböző elismeréseket.

Így történt ez idén is, majd pedig az év lelkészevel, pedagógusával és diakónusával Radosné Lengyel Anna folytatott oldott hangulatú pódiumbeszélgetést.

„Miért keressetek a holtak között az élőket?” – ez a húsvét hajnalán a sírbolt-nál megjelenő asszonyokat megszököltő angyali ige (Lk 24,5) nemcsak a rendezvény plakátjáról, az izléses programfüzet borítójáról köszönt vissza Bonyhádon, de miként a nyitóáhitat során, a missziói nap záró, úrvacsorai istentiszteletén is önvizsgálatra készítő keménységgel tétetett fel. És Lk 24,8–11 alapján tartott igehirdetésében Deák László azzal is szembesített, hogy élő hit hiányában persze nincs súlya Jézus szavának, pedig ő szeretné, ha az életünk bizonyoságtévő élet lenne. Ha másoknak is továbbadnánk a „felszabadító örömhírt”.

■ T. PINTÉR KÁROLY

HIRDETÉS

Missziói pályázat. A Magyarországi Evangélikus Egyház Evangelizációs és Missziói Bizottsága pályázatot ír ki az evangélikus gyülekezetek és egyházmegyék missziói munkájának támogatására. Pályázni lehet missziói programok vagy missziói kiadványok megjelentetésének a támogatására. Azokat a pályázatokat tudjuk támogatni, amelyek hangsúlyosan evangelizációs és missziói tartalmat hordoznak. Az ifjúsági és gyermekmunkát az egyházunk gyermek- és ifjúsági bizottsága által kiírt pályázat segíti, a benyújtott pályázatokat pedig a bizottság delegált tagjai bírálják el. A tá-

mogatottak listája az Evangélikus Életben, az Evangélikus Missziói Központ honlapján és a Fraterneten is megjelenik. Az eredményről külön értesítést nem küldünk. A pályázati keret 4,5 millió forint, a legmagasabb megpályázható összeg 80 ezer forint. A pályázatok beérkezési határideje ez év május 5., kifizetés, átutalás: június 10-ig. Pályázni csak hiánytalanul kitöltött hivatalos úrlapon lehet, amely a missziói központ címén – evmis@lutheran.hu – igényelhető, az aláírt és lebélyegzett pályázatot szintén erre a címre lehet beküldeni. Szabálytalanul kitöltött és határidőn túl érke-

zett pályázatokat nem fogadunk el. Ha a pályázó a kapott összegről nem számol el, a következő években nem pályázhat, és a támogatást vissza kell fizetnie. A pályázattal december 15-ig kell elszámolni. Az elszámolás tartalma: beszámoló a megvalósult programról/kiadványról; a számlák másolata. Az elszámoláshoz nem küldünk úrlapot. Az elszámolást a missziói központba (1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38.; evmis@lutheran.hu) kell eljuttatni. Nem pályázhatnak azok a gyülekezetek, amelyek az előző év(ek)ben nem számoltak el a pályázaton nyert támogatásról.

Slovenská príloha

Stranu zostavila: HILDA GULÁČIOVÁ-FABULOVÁ

JANKA NAGAJOVÁ

Vzácný poklad

Ten, kto mladý spoznal Pána, kto Mu svoje srdce dal, koho spasením a láskou Otec v nebi požehnal, ten aj iným vyznať túži, aký vzácny poklad má, kto mu zmenil život celý: Ježiš, spása jediná.

Ten, kto každodenne chodí cestou, čo mu určil Pán, komu On sám dáva silu vyhnúť hriechu nástrahám, ten aj iným vyznať túži, aký vzácny poklad má, kto mu radí, kto ho vedie: Ježiš, cesta jediná.

Ten, kto zrakom duše hľadí tam, kde nebeský je cieľ, kto chce ľuďom lásku dávať ako jeho Spasiteľ, ten aj iným vyznať túži, aký vzácny poklad má, kto mu dáva život večný: Ježiš, nádej jediná.

Veľkonočná nedeľa

Ježiš hovorí: „Bol som mŕtvy, a hľa, som živý naveky vekov a mám kľúče smrti a podsvetia.“ (Zjavenie Jána 1,18)

Božie Slovo je istota: Ježiš žije! Kresťanstvo je založené na viere vo vzkrieseného Krista. Apoštol Pavol hovorí: „...ak Kristus nebol vzkriesený, daromná je vaša viera.“ (1Kor 15,17)

Je zaujímavé, že to, čo dnes považujeme za samozrejme – Ježiš je živý Pán, v čase Jeho zmŕtvychvstania nebolo ani zďaleka také jednoznačné. Práve naopak. Táto udalosť bola sprevádzaná mnohými pochybnosťami

(Lk 24,11), strachom (Mk 16,14). Lukáš na rozdiel od iných evanjelistov zachytáva pozoruhodnú zmienku. Mužovia v žariacom rúchu hovoria prelaknutým ženám: „Niet Ho tu, ale vstal. Rozpomeňte sa, ako vám hovoril, že... v tretí deň musí vstať z mŕtvych.“ Odvolávajú sa na Ježišovo slovo, na Božie slovo. Do našich pochybnosti, strachu, nevedomosti, nevery, Božie Slovo hovorí s istotou: „On vstal z mŕtvych.“ Nemusíme brať ohľad na neisté, ustráchané a odmietavé postoje. Držíme sa istoty Božieho Slova: Ježiš je živý Pán. (ES 136,1) ■

Veľkonočný pondelok

Stretnutie so vzkrieseným Kristom mení lenivé srdce na horiace. Keď človek disponuje veľkou mocou, obyčajne ju dáva najavo ukázaným spôsobom. Vzkriesenie Pána Ježiša je najväčším prejavom Božej moci. Paradoxne – sotva si to niekto všimol. Iba zopár ustráchaných žien a neistých učeníkov, ktorí mali problém vôbec veriť tomu, čo videli a počuli. Keby Boh chcel, iste by mohol vzkriesenie zariadiť tak, aby boli všetci ohromení tak ako strážcovia pri hrobe (Mt 28,4). Namiesto toho sa celkom „obyčajne“ prihovára Márii Magdaléne (J 20,16), alebo učeníkom na ceste do Emaus. Viera na základe zázrakov stavia človeka pred jednoznačnú vec. Nedáva možnosť voľby. Proste je to tak. Pán Ježiš však nechce viera z donútenia. Zvest' o vzkriesenom ide „obyčajne“ –

od srdca ku srdcu a dáva možnosť slobodného rozhodnutia. Trpezlivo načúva učeníkom, vykladá im Božie Slovo a dáva možnosť voľby – pozvete ma ďalej, alebo necháte odísť... V učeníkoch však už horelo srdce. Takú moc má slovo živého Boha. Pozývajú Ho ďalej. Pri lámaní chleba – v blízkom osobnom stretnutí s Ježišom sa im konečne otvorili oči. Poznali, že On je živý Pán. Túto skúsenosť si nemohli nechať sami pre seba – s nadšením ju zvestovali ďalej. Osobné stretnutie so vzkrieseným Kristom mení nerozumné a lenivé srdce na horiace, otvára oči, aby sme Ho poznali a dáva nadšenie pre zvest' evanjelia. (ES 46)

Predsa však verím, že uzriem dobrotivosť Hospodinovu v krajine živých. (Žalm 27,13) ■

Obnovilo sa spoločenstvo s Bohom

Zobete Pána Ježiša Krista pre nás vyplýva, že máme žiť nový život ako zmierené a vykúpené Božie deti. Ako nové stvorenie sme povolani slúžiť živému Bohu: „O čo viac krv Krista, ktorý mocou večného Ducha samého seba obetoval Bohu v bezvädnu obeť, očistí nám svedomie od mŕtvych skutkov, aby sme slúžili živému Bohu!“ (Žid 9,14) Obnovilo sa narušené spoločenstvo s Hospodinom a vznikla nová situácia. Nový život, nové spoločenstvo, nový vzťah, ku ktorému sme povolani a zaviazaní.

Obeť Pána Ježiša vyvrcholila v nedeľnej veľkonočnej ráno. V tomto je iná ako ostatné obeť. Kristova obeť by bo-

la nedokončená a neúplná, keby nebolo vzkriesenie. Stále by sme boli „v hriechoch“. Apoštol Pavol nám to ozrejmuje, keď píše: „...ale ak Kristus nebol vzkriesený, daromná je vaša viera, ešte vždy ste vo svojich hriechoch!“ (1K 15,17) Kristovo veľkonočné vzkriesenie sa dovršilo na Veľký piatok. Hriechy sú odpustené, zmierenie je dokonané.

A ako je to s obeťmi dnes? Prestali alebo neprestali? Dá sa povedať, že áno aj nie. Tie, ktorými sme si chceli zmieriť Boha a získať odpustenie hriechov, prestali. Pokračujú však tie, ktorými chceme vzdať Bohu úctu. V Obrane Augsburgského vyznania sa píše: „Existujú dva druhy obeť. Jedným je obeť

zmierania, to jest skutok, dávajúci zadosťučinenie za vinu a trest, teda zmierujúci Boha alebo utišujúci Boží hnev: tento skutok aj iným zasluhuje odpustenie hriechov. Druhým je obeť vdaky, ktorá nezasluhuje odpustenie hriechov ani zmierenie, ale ju prinášajú zmierení, aby vzdali vdaky za prijaté odpustenie hriechov a za iné dobrodenia.“ Prvý druh človeku priniesol Pán Ježiš Kristus. Druhý typ obeť prinášame my kresťania ako prejav vdaky za to, čo sme od Boha prijali. Táto obeťná práx pokračuje dodnes a máme ju robiť každý deň, aby sme si Boha uctili. Je dôležité rozlišovať obeťné formy. Prvá je fyzická, druhá duchovná. ■

Život kresťana má poukazovať na Ježiša

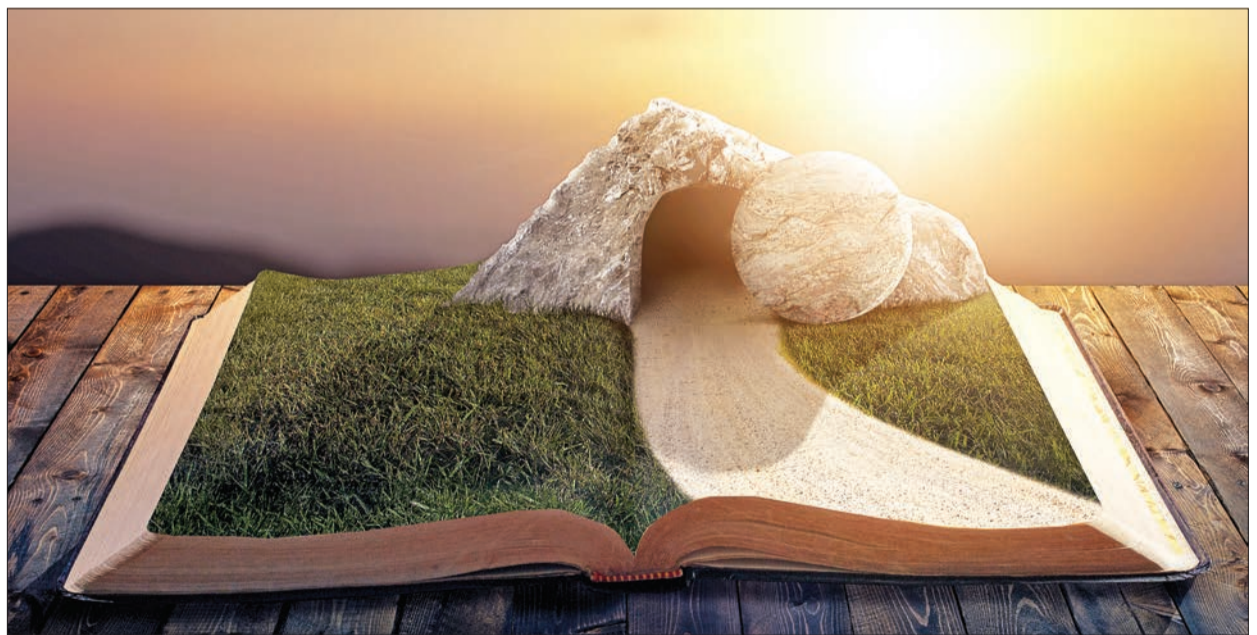
Obeť vdaky Biblia vymedzuje nasledujúco: „Skrze Neho teda vždy prinášajme Bohu obeť chvály, to jest ovocie pier vyznávajúcich Jeho meno.“ (Žid 13,5) Máme vyznávať Ježiša Krista, a tak Mu priniesť obeť chvály. Život kresťanov je životom, ktorý neustále poukazuje na Pána Ježiša Krista. Slovanmi, činmi, myšlienkami. Tento druh obeť môžeme prinášať iba vierou v Pána Ježiša Krista ako zmierení ľudia, a tak Mu podakovať za prijaté odpustenie hriechov: „Prinášam Tebe obeť vdaky a vyzvať budem meno Hospodinovo!“ (Ž 116,17) Prinášať obeť chvály a vdaky znamená každodenné vyzvanie Boha a vyznávanie viery v Pána Ježiša. K tejto obeť sa radí aj Večera Pánova ako výraz vdaky Bohu za prijaté dobrodenia a tiež za zvestovanie evanjelia.

Apoštol Pavol kázal pohanom o radostnej zvesti, aby v nich usmrtil „starého Adama“, čím by v ich vnútri začal nový život, a tak sa stávali príjemnou obeť Bohu: „...aby som bol služobníkom Krista Ježiša medzi pohanmi vo svätej službe pri evanjeliu Božom, aby sa pohanania stali príjemnou obeť posvätenou Duchom Svätým.“ (R 15,16)

Život zapojený do služby je Bohu príjemná obeť: „Prosím vás teda, bratia, pre milosrdenstvo Božie, vydávajte svoje telá v živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, vašu rozumnú službu Božiu.“ (R 12,1) Sem sa radia aj dobré skutky, ktoré konáme, aj utrpenie, ktoré kvôli Ježišovi znášame. Toto je rozumná služba Bohu, ku ktorej nás pozýva apoštol Pavol. Ešte presnejšie – je to služba, v ktorej poznávame Bo-

ha a srdcom Ho prijímame. Prinášať duchovné obeť znamená prinášať a odovzdať seba samého Bohu. Aj toto je príjemná obeť Bohu, keď Mu človek odovzdá život. To sa však môže stať iba vierou v Pána Ježiša Krista: „...a aj vy sami ako živé kamene budujte sa na duchovný som, sväté kňazstvo, aby ste prinášali duchovné obeť príjemné Bohu skrze Ježiša Krista.“ (1Pt 2,5) Keď prinášame duchovné obeť Novej zmluvy – svoje životy, slúžime Bohu, svedčíme o Ježišovej láske k strate-ným ľuďom, prijímame večeru Pánovu, potom naplníme zmysel a význam Veľkej noci. Vyznávame tiež, že Ježišova obeť sa stala našou, privlastnili sme si ju a žijeme z nej.

■ MARIÁN KAŇUCH
Autor je farárom v CZ Bardejov

Pozvánka

1862–2017

„Spievajte Hospodinovi novú pieseň, lebo vykonal divné veci!“ (Žalm 98,1.)

Slovenský evanjelický a.v. cirkevný zbor v Budapešti Vás srdečne pozýva na slávnosti pri príležitosti 155. výročia založenia cirkevného zboru, v kvetnú nedeľu, dňa 09. apríla 2017 o 10.00 hod v Kaplnke na ul. Rákóczi č.57/A.

Slávnostné spomienkové dvojazyčné služby Božie s večerou Pánovou. Hostia: doc. Ph Dr. Miloš Klátik, PhD, generálny biskup ECAVna Slovensku a emerantný biskup z Maďarska D. Imre Szebik poslúžia s kázňou. Počas bo-

hoslužby budú spevom slúžiť členovia Budapeštianskeho slovenského speváckeho zboru Ozvena. Dirigentka: Gabriella Ballová. O 11,45 hod. cintorín na Fiumei ul. Posvätenie náhrobného kameňa seniora, farára Martina Morháča na príležitosti spevom slúžia členovia Spievajúcej mládeže slovenskej z Mlynkov. Vedúci: Levente Galda. O 12,30 hod. na ul. Rákóczi č.57/A. Posvätenie pamätníka seniora, farára Martina Morháča na stene kostola. Slávnosti sa konajú v rámci osláv 500. výročia reformácie.

Naši podporovatelia: Maďarská evanjelická cirkev, Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku, Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, Ministerstvo ľudských zdrojov, Celoštátna slovenská samospráva v Maďarsku, Slovenská samospráva Budapešti, Samospráva VIII. obvodu Budapešti, slovenské samosprávy III., VIII., IX., XIII., XIV., XVII. és XX. obvodov Budapešti. Srdečne ďakujeme za podporu!

Deutsche Anlage

Redakteurin: PFARRERIN ESZTER HEINRICHS

Auferstehung neu denken

„Nach dem Sabbat kamen in der Morgendämmerung des ersten Tages der Woche Maria aus Magdala und die andere Maria, um nach dem Grab zu sehen. Plötzlich entstand ein gewaltiges Erdbeben; denn ein Engel des Herrn kam vom Himmel herab, trat an das Grab, wälzte den Stein weg und setzte sich darauf. Seine Gestalt leuchtete wie ein Blitz und sein Gewand war weiß wie Schnee. Die Wächter begannen vor Angst zu zittern und fielen wie tot zu Boden. Der Engel aber sagte zu den Frauen: Fürchtet euch nicht! Ich weiß, ihr sucht Jesus, den Gekreuzigten. Er ist nicht hier; denn er ist auferstanden, wie er gesagt hat. Kommt her und seht euch die Stelle an, wo er lag. Dann geht schnell zu seinen Jüngern und sagt ihnen: er ist von den Toten auferstanden. Er geht euch voraus nach Galiläa, dort werden ihr ihn sehen. Ich habe es euch gesagt. Sogleich verließen sie das Grab und eilten voll Furcht und großer Freude zu seinen Jüngern, um ihnen die Botschaft zu verkünden.“ (Mt 28,1-8)

Wie oft haben wir schon diese Bibelstelle gelesen oder gehört. Mittlerweile stellen wir uns diesen Morgen vor wie ein Bild aus der Kinderbibel: ein schöner sonniger Frühlingstag mit Blumen, Stille und Ruhe. Aber wenn wir dem Text besser zuhören, ist er alles andere als friedlich und

still. Gewaltiges Erdbeben, Blitz und blendendes Licht – Bilder für etwas Unbeschreibbares.

Vor ein paar Jahren habe ich den Bilderzyklus von Alfred Manessier (1911-1993) zur Passion und Auferstehung Jesu entdeckt. Er malte seine Bilder nach den Gräueln des Zweiten Weltkrieges und stellte die Frage in den Mittelpunkt: Inwiefern ist das Heilsgeschehen für uns Christen heute noch bedeutsam? Sein Bild über die Auferstehung möchte ich jetzt zu Hilfe holen, um diesem göttlichen Ereignis näher zu kommen.

Auf dem Bild dominiert ein großer orangefarbiger Kreis, welcher um sich herum alles gesprengt hat. Darauf weisen die Farbsplitter rund um den Kreis hin. Wir können die Kraft dieser Explosion nur erahnen. Dabei wurden gewaltige Energien freigesetzt, welche mit einer Kernspaltung oder dem Urknall verglichen werden können. Die Auferstehung Jesu ist keine nette, harmlose Geschichte, sondern eine furchterregende Machtdemonstration Gottes. Wenn wir es so interpretieren, dann ist die Auferstehung Jesu Gottes Zorn gegen die Gewalt und den Tod. Er sprengt die Fesseln des Todes. Das Bild dafür ist das Wegrollen des Steines. Er macht den Weg für das Leben frei. Er lässt die Wächter in Ohnmacht fallen. Keine menschliche Macht und Gewalt kann Gott aufhalten. Jesus ist

nicht mehr hier. Er ist kein Gefangener dieser Welt mehr. Er steht unter der Macht Gottes.

Gottes Kraft sprengt Schmerz, Angst, Qual und Leiden. Die Struktur der Gewalt und des Todes, die sich in den Bildern der Passion wiederfindet, ist zersprungen. Am Rande des Bildes sieht man nur vereinzelte

schwarze Fragmente und Splitter. Der Hintergrund tritt strahlend in den Vordergrund als leuchtender Strahlenkreis. Alle dunklen Mächte werden durch die Macht Gottes nicht vernichtet, sondern verwandelt. Lila ist die Farbe der Erneuerung. Wir wissen ja, dass das Böse das erlittene Leid nicht vernichtet. Das Leid wird erst durch die göttliche Energie entkräftet. Jesus trägt ja seine Wundmale auch nach der Auferstehung.

Die Auferstehung Jesu soll deshalb für uns ein Hoffnungsbild sein. In diesem Ereignis ist Gott selbst am Werk. Er verwandelt den Tod in Leben. Das Sein wird davor bewahrt, dass es in Nichts zurückfällt. Was Gott einmal ins Leben gerufen hat, an seiner Lebenskraft teilnehmen ließ, kann nicht mehr vernichtet werden. So hat Gott uns durch die Auferstehung Jesu seinen Schöpfungsplan erblicken lassen. Sie war auch eine Vorwegnahme der endzeitlichen Vollendung der ganzen Schöpfung.

Deshalb können wir mit Paulus überzeugt und überwältigt sagen: „Ich bin ganz sicher, dass nichts uns von seiner Liebe trennen kann: weder Tod noch Leben, weder Engel noch Dämonen noch andere gottfeindliche Mächte, weder Gegenwärtiges noch Zukünftiges, weder Himmel noch Hölle. Nichts in der ganzen Welt kann uns jemals trennen von der Liebe Gottes, die uns verbürgt ist in Jesus Christus, unserem Herrn.“ (Röm 8,38-39)

■ VON MAG. DR. MARIANNA KOMÁROMI

AUFERSTEHUNG – BPK/RMN/JEAN-GILLES BERIZZI/AVG BILD-KUNST, BONN, 2012

Deutsche oder zweisprachige Gottesdienste in der Karwoche und Ostern

13. April – Gründonnerstag	
Ágfalva	15 Uhr
(zweisprachig)	
Sopron	17 Uhr
(zweisprachig)	
Sopronbánfalva	18 Uhr
(zweisprachig)	
14. April – Karfreitag	
Ágfalva	9 Uhr
(zweisprachig)	
Bonyhád	10 Uhr
Budavár	15 Uhr
Sopron	9 Uhr
Sopronbánfalva	10.30 Uhr
(zweisprachig)	
Szökédencs	18 Uhr
15. April – Samstag	
Sopron	14 Uhr
(auf dem Friedhof)	
16. April – Ostersonntag	
Ágfalva	5.30 Uhr
(zweisprachig)	
Budavár	10 Uhr
Balatonboglár	9.30 Uhr
Sopron	9 Uhr
Sopronbánfalva	10.30 Uhr
(zweisprachiger Familiengottesdienst)	
Szökédencs	10 Uhr
17. April – Ostermontag	
Ágfalva	9 Uhr
Bonyhád	10 Uhr
Budavár	10 Uhr
Egyházaskozár	14 Uhr
Sopron	9 Uhr

Unterwegs zum Osterfest

Wir unterwegs zum Osterfest. Die Zeit des Fastens, der Passion, die österliche Zeit der Freude liegen nah beieinander. Kein Osterfest ohne Passionszeit und Kreuzigung. Keine besonders angenehmen Gedanken, die Gedanken an Kreuz und Tod. Und doch sind sie so wichtig für unseren christlichen Glauben. Ohne Kreuz keine Auferstehung und auch keine Hoffnung für uns über den Tod hinaus.

Die Bibel berichtet uns von drei Frauen, die sich auf den Weg machen. Im Markusevangelium im 16. Kapitel steht: „Und als der Sabbat vergangen war, kauften Maria von Magdala und Maria die Mutter des Jakobus, und Salome wohlriechende Öle, um hin zu gehen und ihn zu salben.“ Ganz praktisch denken die Frauen. Sie wollen den Leichnam mit wohlriechenden Ölen einbalsamieren. Sie wollen ihre Angst und die eigene Unruhe betäuben. Aufstehen gegen den Satz, der so oft zu hören ist: Wir können ja doch nichts machen. Sie wollen noch einmal Jesus sehen, ihm etwas Gutes tun und sich verabschieden.

Weiter heißt es: „Und sie kamen zum Grab am ersten Tag der Woche, sehr früh, als die Sonne aufging. Uns sie sprachen untereinander: Wer wälzt uns den Stein von des Grabes Tür?“ Miteinander sprechen gehört zu den wichtigsten Dingen unseres Lebens. Es hilft uns, Probleme zu lösen, es hilft uns aber auch Angst zu überwinden. Die Frauen auf dem Weg zum Grab sprechen miteinander, um ein Problem zu lösen- wie sie nämlich den Stein vom Grab entfernen sollten.

Auch in unserem Leben gibt es täglich Probleme im Beruf, in der Familie, in der Gemeinde. Da ist eine Prüfung, die einem wie ein Stein im Magen liegt, da ist jemand schwer krank. Da stehen Menschen auf der Flucht vor Krieg vor geschlossenen Grenzzäunen. Wir sehen Leid, spüren unsere Ohnmacht und fragen, was wir tun können. In all diesen Situationen ist es wichtig, sich auszutauschen und zu hören, wie es dem anderen geht. Im Sprechen miteinander wird uns die Angst genommen, wir verändern die Perspektive und bekommen dadurch neue Möglichkeiten zu handeln. Manchmal zeigt uns auch das Gebet, also unser Gespräch mit Gott andere Wege auf.

Die Frauen sind am Ostermorgen sehr früh unterwegs. Die Sonne geht gerade auf. Gemeinsam gehen sie womöglich Hand in Hand. Da verliert sich die Furcht, denn gemeinsames Handeln macht stark. Gemeinschaft in unserem Alltag schenkt auch heute Kraft. Das gilt für kleine Gemeinschaften und Freundschaften, aber auch für die Gesellschaft, die Kirchen und das Leben in der Kirchengemeinde. Viele kleine und große Menschen an unterschiedlichen Orten können aufstehen gegen all die alltäglichen Tode in unserem Leben.

Als die Frauen am Grab angekommen sind, erschrecken sie: der Stein ist weggerollt, der Eingang ist offen. Verwirrt schauen sie in die offene Höhle: Etwas Unerwartetes ist passiert: Der Stein ist weggerollt. Das Grab ist offen. Die Frauen stehen am Beginn eines neuen Weges und wissen nicht, was sie

erwartet. Es gibt kein Zurück. „Und sie gingen hinein in das Grab und sahen einen Jüngling zur rechten Hand sitzen, der hatte ein langes weißes Gewand an, und sie entsetzten sich. Er aber sprach zu ihnen: „Fürchtet euch nicht! Ihr sucht Jesus von Nazareth, den Gekreuzigten. Er ist auferstanden, er ist nicht hier. Siehe da ist die Stätte, wo sie ihn hinlegten.“

Jesus ist nicht mehr da. Er ist auferstanden. Da kann man schon mal erschrecken und die Flucht ergreifen. „...sie flohen von dem Grab; denn Zittern und Entsetzen hatte sie ergriffen.“ So heißt es weiter bei Markus. Furcht und Entsetzen breiten sich aus bei den Frauen. Osterschrecken, statt Osterfreude. Wie passt das zusammen?

Auch nach Ostern erleben wir Tod und sehen alltäglich, wo tödliche Strukturen Leben hindern. Wir gehen immer wieder unseren Weg zum Grab. Es scheint manchmal so, als gäbe es Ostern nicht. Und wir merken es nicht einmal, irren dahin, wie verirrt Wanderer. Die Frauen auf dem Weg zum Grab erfahren eine Richtungsänderung. Die Flucht weg vom Grab bringt ihr Leben in eine neue Richtung. Der Osterschrecken ist ein heilsames Erlebnis. Osterschrecken, die Begegnung mit dem Göttlichen, dem ganz und gar Anderen. Ein Jüngling, zur rechten Hand im weißen Gewand. Symbol für junges, neues und ewig erfülltes Leben. Gott mutet den Frauen eine Kehrtwende zu. Gott mutet auch uns eine Umkehr zu. Wer die Osterbotschaft vernommen hat, kann nicht mehr weiterleben wie bisher. Es gibt dann kein

Leben mehr, das sich mit dem Tod arrangiert.

„Erschreckt nicht, Jesus von Nazareth sucht ihr, den Gekreuzigten. Er ist auferweckt worden.“ sagt der Jüngling im Grab. Gott schenkt uns das Leben selbst, sich selbst. „Geht nach Galiläa“ heißt es weiter, oder anders: „Geht den Weg Jesu in eurem Alltag.“ Jesus geht voraus den Frauen damals und auch uns heute. Im Alltag der Welt, in der täglichen Arbeit, in Liebe und Enttäuschung wird uns der Auferstandene begegnen. Er begegnet uns da, wo Menschen in seinem Sinne leben und handeln. Die Freundin hilft ihrer Freundin. In der Gemeinde engagieren sich Menschen für Flüchtlinge, sie laden z.B. zu ihren Kinder- und Jugendgruppen ein, ermöglichen ein wenig normalen Alltag für die Kinder und Jugendlichen mit Spielen, Basteln und viel Spaß und Freude. Wer genau hinschaut und hinhört, wird erfahren, was die Menschen brauchen. Es sind oftmals gar nicht die großen Dinge, die zu Veränderungen führen, sondern die kleinen Dinge im Alltag, die den Menschen, mit denen wir leben, österliche Erlebnisse ermöglichen.

Ostern hat einen Platz in unserem Leben. Wir können neue Wege gehen. Wege, die Tod verhindern und Leben ermöglichen. Ostern, das heißt aufstehen gegen den Tod mitten im Leben. Jesus wird uns dabei begleiten. In diesem Sinne wünsche ich Ihnen allen ein gesegnetes und fröhliches Osterfest.

■ EDELTRAUD OSTHAUS,
Pfarrerin in der ev. Miriam-Kirchengemeinde Dortmund

Dies Academicus a megújulás jegyében

► Folytatás az 1. oldalról

A Széchenyi-díjas immunológus szolt arról, hogy a genetikai örökségen túl számos nem öröklött tényező van hatással az ember életére, de míg az öröklődés (hajlam) lényegében irreverzibilis (visszafordíthatatlan), az epigenetikai hatások nagy része reverzibilis. Az életmód-változtatásnak tehát óriási jelentősége van arra nézve, hogy az egyén várhatóan mennyi ideig élhet. A férfiak halálozási arányát növeli például az instabil munkahely, a társadalmi bizalmatlanság, az élet értelmetlenségének érzete, a rivalizálás, a depresszió, a szív- és érrendszeri problémák. Védőfaktor lehet azonban a házasság, a család, továbbá a bizalmi viszonyok és a gyerekekkel, unokákkal való jó kapcsolat. Az előadó véleménye szerint a kreáció és az evolúció nem ellentétes egymással. Az evolúció Isten teremtési módszere. A hit és a tudomány összetartozik – vallotta az akadémikus.

A megújulás lehetőségei és akadályai a pszichoterápiás munkában címmel dr. Harmatta János címzetes egyetemi docens, pszichiáter, pszichoterapeuta, az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet pszichoszomatikus és pszichoterápiás-rehabilitációs osztályának osztályvezető főorvosa tartott előadást, rámutatva, hogy párhuzamokat fedezhetünk fel a lelkesi, lelkipálosi munka és a pszichoterápiás munka között. Hogyan újulhat meg a terapeuta újra meg újra, hogyan építheti fel önmagát az újabb és újabb terápiás kapcsolatra? – az előadó ennek akadályait és lehetőségeit ismertette esetpéldákkal.

A Bibliában a megújulással kapcsolatban is találhatunk igéket – Ézs 40,29–31; Zsolt 103,4; Ef 4,23 –, ezek keresztényként fontosak lehetnek számunkra, ha kiegészítésre szünet után dr. Finta Gergely docens, az EHE

Egyházzenei Tanszékének vezetője J. S. Bach B-dúr prelúdium és fúgáját adta elő a *Das Wohltemperierte Klavier I.* kötetéből.

A második rész moderátoraként dr. Pángyánszky Ágnes egyetemi lelkész vezette fel a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kommunikációtudományi Tanszéke vezetőjének – *Digitális kontextus: az internet előnyei és hátrányai a fiatalok számára* című – előadását. Dr. Andok Mónika egyetemi docens bemutatta, hogy az új digitális technológia milyen lehetőségeket és milyen veszélyeket jelent a mindennapokban, hogyan képes megújítani vagy éppen felülírni akár a vallási identitást is. Bár az internethasználatot tekintve európai összehasonlításban hazánk a huszonegyedik, viszont a közösségimédia-használat tekintetében az első (!) helyen áll. A fiatalok élete a digitális környezetben zajlik. Megváltozott a médiához való viszony: befogadóból használóvá váltak az emberek. Ugyanakkor problémát jelent a személyes kapcsolatok leépülése és a társalgás hiánya is – utalt az előadó Sherry Turkle *Reclaiming Conversation – A társalgás (vissza)igénylése* – című alapművére. A szövegesüzenet-küldésre került a hangsúly, s ezzel a fiatalok veszítenek a szemtől szemben való kommunikációs rutinból. Csökken a mások iránt érzett empátia, az önértékelés, az önbizalom, az önismeret, a bizalom, a figyelem, a másokhoz való odaforulás, a szemkontaktus, az intimitás és a közösségiség megtapasztalása. „A technológia nem akkor probléma, ha távol vagyunk egymástól, hanem akkor, amikor együtt vagyunk, és másnak üzenetünk” – állítja könyvében Turkle.

Hit az egyetemisták között címmel tartott előadást dr. Pákozdi István, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főis-

kola tanszékvezető tanára, római katolikus egyetemi lelkész. „A mai egyetemi pasztoráció értékes és fontos szegmense az egyház lelkipásztori munkájának, az úgynevezett új evangelizációnak” – vallotta az előadó.

Ezután került sor az Evangélikus Hittudományi Egyetemen meghirdetett fotópályázat eredményhirdetésére. A helyezettek: 1. Sánta József (*Hajnal*); 2. Viczián Zsófia (*Új tavasz mandulája*); 3. Márcz Flóra (*Élet*).

Paavo Kettunen finn teológusprofesszor, gyakorlati teológus tiszteletbeli doktorrá avatásához a *Pap Kinga Margitta* vezette Laulujoutsen (Énekes Hattyú) együttes zenei szolgálata teremtette meg az ünnepi hangulatot.

Dr. Béres Tamás, az egyetem tanszékvezető professzora ismertette azt a januári határozatot, amelyben döntöttek a díszdoktori cím odaítéléséről. Ezután Szabó Lajos rektor bejelentése, majd dr. Korányi András rektorhelyettes, egyetemi tanár laudációja következett. Az Evangélikus Hittudományi Egyetemnek Paavo Kettunen immár a hetedik finn díszdoktora. Az új doktor *Szégyen és kegyelem mint új teológiai paradigma* címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Zárszót dr. Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének püspöke mondott az egyetemi napon, meleg szavakkal idézve fel a professzor – ösztöndíjas-ként – Budapesten töltött teológus éveit, méltatva Paavo Kettunen teológiai felkészültségét. „Kettunen mindig is kedvet csinál másoknak a teológiához” – hangsúlyozta a püspök, aki kitért arra is, hogy Kettunen a finnugor lelkészkonferenciának is motorja volt. Gondolatait a *Paavo gazda* című Johan-Ludvig Runeberg-verssel zárta. A konferencia közös ebédrel ért véget.

■ HORVÁTH-BOLLA ZSUSZANNA

Istentisztelet-közvetítés a Magyar Rádióban

Bemutatkozik a Sámsonházi Evangélikus Egyházközség

Sámsonháza Nógrád megyében, a 21. számú főút mentén – Salgótarján és Hatvan között félúton – fekszik. A település története a 12. századra nyúlik vissza. A legnagyobb időszerű lakossága az akkorinak már csak egyharmada, alig háromszáz fő.

A török kiűzése után, 1674-ben kezdődött meg – és tartott mintegy százharminc éven át – a szlovák ajkú népesség betelepítése a vidékre. Evangélikus gyökereik a mai napig erősen meghatározzák a helyi vallásgyakorlatot. Bár a közösségnek szándékában állt templomot építeni, a bécsi udvar ezt minden módon korlátozta. Az akadályoztatást 1773-ra megelégelték a sámsonháziak, és az akkori lelkész, Michaleczky Ádám személyesen – gyalog – ment Bécsbe templomépítési engedélyért. Az út nem volt hiábavaló. Az első templom feletti öröm azonban csak alig több mint három évtizedig tarthatott, merthogy 1808-ban tűzvész pusztította el a fából készült, szalmatetőt épü-

letet is. Az anyakönyvek és a paplak ugyancsak az enyészete lettek.

A tűz után hamarosan újra állt a templom, ezúttal torony nélkül, igen szerény formában. Sámsonháza talajának lazasága miatt azonban veszélyessé vált az épület, így 1868-ban újra templomépítésbe kellett kezdenie a gyülekezetnek, immáron a dombtetőn, ahol szilárdabb a talaj. A román és gótikus jegyeket viselő istenháza felszentelésére 1870. október 9-én került sor. Ma a templomhoz – az egysávos mű-

úton kívül – hetvenegy lépcsőn és az azt követő kis emelkedőn juthatunk fel. A 2011-ben zajlott, teljes külső felújítás óta ismét régi fényében, méltóságteljesen áll a száznegyvenhat éves templom, az ide érkezőknek távolról is hirdetve: erős vár a sámsonháziak Istene!

A település 1932–1942 között püspöki székhely volt Kiss István és D. Kovács Sándor lelkész-püspökök személye révén. A másik büszkesége a gyülekezetnek az a tény, hogy Kossuth Lajos az egyházközség tiszteletbeli felügyelője volt – 1871-től egészen haláláig.

2014 szeptemberétől Horváth-Hegyí Áron parókus lelkész szolgál Sámsonháza és a tíz kilométerre lévő Pásztón. Az urbanizáció és a vallástalanodás együttese látványosan megtizedeli a helyi evangélikusságot. Ennek ellenére az erős lutheránus öntudatú mag kitart, és a lelkeszettel közösen küzd a megmaradásért. Ennek jegyében és reményében kezdődött meg idén márciusban a gyülekezeti ház bővítése.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban

Április 14-én, nagypénteken 10.04-től istentiszteletet közvetít a Kossuth rádió a sámsonházi evangélikus templomból. Igét hirdet Horváth-Hegyí Áron lelkész.

HIRDETÉS

Mentálhigiénés szakirányú továbbképzés. A Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézete az Evangélikus Hittudományi Egyetemen és a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolával együttműködésben 2017 szeptemberétől akkreditált mentálhigiénés lelkipálos szakirányú továbbképzést hirdet. A felvétel kritériuma: BA, MA, főiskolai vagy egyetemi hitéleti végzettség, egyházi ajánlás és személyes alkalmasság.

A képzés időtartama: 4 félév, 560 óra (havonta 2 nap + 2 intenzív hét). A jelentkezés az SE Mentálhigiéné Intézetben igényelhető jelentkezési lapon történik. További információ és jelentkezési lap letölthető: www.mental.semmelweis.hu. A képzésről bővebb tájékoztatást ad: dr. Török Gábor Pál (20/663-2389, torok.gabor@public.semmelweis-univ.hu), Semsey Gábor (20/663-2390, semsey.gabor@public.semmelweis-univ.hu).

HIRDETÉS

Meghívó jubileumi ünnepségre. „Énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodadolgokat cselekedett!” (Zsolt 98,1) A budapesti Szlovák Ajkú Evangélikus Egyházközség tisztelettel meghívja önt az április 9-én, virágvasárnap tartandó ünnepségre, amelyet a gyülekezet önállósodásának 155. évfordulójára rendez (1862–2017). Program: 10.00: ünnepi megemlékező, kétnyelvű, úrvacsorával egybekötött istentisztelet a Rákóczi út 57/A szám alatti kápolnában – igehirdetéssel szolgálnak: doc. PhDr. Miloš Klátik PhD, a Szlovák Evangélikus Egyház egyetemes püspöke és D. Szezik Imre, a Magyarországi Evangélikus Egyház nyugalmazott püspöke – az istentiszteleten énekekkel szolgálnak az Ozvena budapesti szlovák kórus tagjai, vezényel: Gabriella Ballová • 11.45: a Fiumei út sírkertben *Morhács Márton* esperes, lelkész sírkövének felszentelése – énekekkel szolgálnak az Éneklő Szlovák Ifjúság tagjai, vezető: Galda Levente • 12.30: a Rákóczi út 57/A alatt *Morhács Márton* esperes, lelkész emléktáblájának felszentelése a templom falán. Az ünnepi alkalmak a reformáció kezdete ötszázadik évfordulójának jegyében zajlanak.

A budavári evangélikus szabadegyetem következő alkalmát április 10-én, hétfőn 19 órakor tartjuk a Bécsi kapu téri evangélikus templom kápolnájában (1014 Budapest, Táncsics Mihály u. 28.). Dr. Fabiny Tamás püspök áhítata után Nagy Tamás Ybl-díjas építész tart előadást *Korlátok közt szabadon* címmel. A belépés ingyenes, minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Taizé-ima és énekegyüttlét. A rákosszentmihály-sashalmi evangélikus gyülekezetben (1161 Budapest, Hősök tere 10–11.) minden hónap második keddjén, legközelebb április 11-én 18 órától Taizé-ima és énekegyüttlét. Minden alkalommal van igehirdetés is. Információ: [Gyertyafeny.lutheran.hu](http://gyertyafeny.lutheran.hu).

Ökumenikus találkozó. Minden hónap harmadik vasárnapján 17.30-kor ökumenikus találkozóra, istentiszteletre és előadásra várjuk az érdeklődőket a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának székházában (1117 Budapest, Magyar tudósok körútja 3.), a földszinti tanácsteremben *Az egyház egységéért – az év egészében* gondolat jegyében. Az április 16-i előadás témája: „Semper reformanda” (A folyamatos reformációról). Előadó: Bozorády Zoltán nyugalmazott evangélikus lelkész. A teljes liturgiájú, úrvacsorai istentisztelet igéje: Jel 1,18 („Nálam vannak a kulcsok”). Igét hirdet Bozorády Zoltánné nyugalmazott evangélikus lelkész. Szeretettel várjuk a korábbi farkasrétieket, a volt KÖT, a Fokoláre, az Ökumenikus Lelkeszi Konferencia, valamint az International Ecumenical Fellowship magyar régiójának tagjait és barátait is.

Jézus Testvérei Ökumenikus Diakóniai Rend

Meghívó közgyűlésre. Tisztelettel és szeretettel hívjuk a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület Közgyűlésének szavazati és tanácskozási joggal rendelkező tagjait, valamint minden érdeklődőt a Veszprémi Evangélikus Egyházközség gyülekezeti házában (Veszprém, Kossuth u. 4.) az április 21-én, pénteken 15 órakor kezdődő gyűlésre.

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület elnöksége

Meghívó közgyűlésre. A Déli Evangélikus Egyházkerület közgyűlése április 21-én, pénteken 10 órai kezdettel ülést tart a Mezőberényi I. Kerületi Evangélikus Egyházközségben (5650 Mezőberény I., Kossuth tér 6.). Erre az alkalomra a közgyűlési tagokat és minden érdeklődőt szeretettel várunk. Erős vár a mi Istenünk! Radosné Lengyel Anna egyházkerületi felügyelő, Gáncs Péter püspök

Meghívó közgyűlésre. Az Északi Evangélikus Egyházkerület a közgyűlését a 2005. évi IV. tv. 84. § alapján április 21-én, pénteken 13 órakor tartja az erdőkeresi evangélikus leányegyház közösségi termében (2113 Erdőkeres, Nemes u. 2/a). Erre az ülésre az Északi Egyházkerület közgyűlésének szavazati és tanácskozási joggal rendelkező tagjait a 2005. évi IV. tv. 84. § (1) bekezdése alapján tisztelettel és szeretettel összehívjuk.

Gyülekezeti munkatársak képzése. Minden Testvérünket örömmel várjuk gyülekezetmunkatárs-képző konzultációnkra május 12. és 14. között a Béthel Misszió Otthonba (2081 Piliscsaba, Széchenyi u. 8–12.). Kérjük, hozzon magával Bibliát, nyitottságot, jókedvet, derűt és hitbátorságot! A részvétel költségtérítés-mentes. Jelentkezni május 5., péntek 12 óráig lehet levélben *Bánó Mariann-nál* a 1085 Üllői út 24. címen vagy a mariann.bano@lutheran.hu e-mail-címen vagy a 06-20 824-3200-s telefonszámon. Program: május 12., péntek, 15.00: érkezés, szobafoglalás, kávé • 16.00: áhítat – D. Szezik Imre • 16.30: előadás – *A csend hatalma* – dr. Percze Sándor • 18.00: vacsora • 19.00: előadás – *Az imádság lélektani jelentősége* – Ribár János • 20.00: áhítat – Ribár János. Május 13., szombat, 8.00: reggeli • 9.00: áhítat – Balicza Iván • 10.00: előadás – *Az imádság teológiai jelentése* – Ribár János • 11.00: előadás – *Imádság és a reformáció* – dr. Korányi András • 12.00: előadás – *A Zsoltárok könyve mint imádságoskönyv* – Balicza Iván • 13.00: ebéd • 15.00: előadás – *A megigazulás és a kálvini kettős predestináció* – dr. Reuss András • 16.00: előadás – *A reformáció hatása napjainkig* – D. Szezik Imre • 17.00: előadás – *Esetmegbeszélés* – dr. Frenkl Szilvia • 18.00: vacsora • 19.00: előadás – *Lucas Cranach festőművész, a reformáció propagandistája* – Kézdy Péter • 20.00: áhítat – Kézdy Péter. Május 14., vasárnap, 8.00: reggeli • 8.30: előadás – *Imádság és tapasztalat* – D. Szezik Imre • 10.00: istentisztelet, úrvacsora – D. Szezik Imre–Kézdy Péter • 11.30: értékelés, tervezés, jövőkép – D. Szezik Imre • 12.15: ebéd • 12.45: úti áldás – D. Szezik Imre.

Szeretettel köszönti: D. Szezik Imre nyugalmazott püspök, tanfolyamvezető

GY Á S Z J E L E N T É S

Értesítjük a Fébé család tagjait és mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy *Magassy Vilma* diakonissza testvér életének 87. évében, március 28-án rövid szenvedés után csendesén megtért mennyei otthonába. A hóseási ige indította el a diakonisszahivatás útján: „És eljegyezlek téged magamnak örökre...” (Hós 2,18) Jézus Krisztusba vetett szilárd hitéből táplálkozó alázatos, szelíd lényét, kedvességét, szeretetét soha nem felejtjük. Búcsúztatójára április 17-én 15.30-kor kerül sor a Fébé Diakonissza-anyaház kápolnájában (Budapest II., Hűvösvölgyi út 193.). Temetése április 18-án 14.30-kor lesz a soproni (Balfi úti) temetőben.

A Fébé Evangélikus Diakonisszaegyesület elnöksége

